

דברי שר הבטחון בטלביזיה הישראלית ביום הראשון למלחמה (6.10.1973)

באתי לאולפן לומר כמה דברים על המערכה, על הקרבות שמתנהלים מאז הצהריים, ב־13.50 היום, כאשר הסורים והמצרים פתחו בו־בזמן בהתקפה בשתי חזיתות, ברמת הגולן ובסיני. אינני מתכוון למלא את מקומו של דובר צה"ל ולמסור מספרים, תוצאות, אבידות בקרבות וכן הלאה, אלא להעריך באופן כללי ולומר כמה דברים כלליים על המערכה הזו. ובכן, מתנהלים עכשיו קרבות קשים בשתי החזיתות, כאשר מולנו גם מבחינה מספרית וגם מבחינת סוג הנשק צבא גדול וחזק. אינני יודע כמה השתתפו בפועל בחזיתות אלו, אבל למצרים מעבר לתעלה יש כרבע מיליון חיילים, שאינני יודע כמה מהם יוכלו להכניס לקרב. יש להם קרוב לאלפיים טנקים, ויש להם מספר כזה בוודאי של תותחים, וכמה מאות מטוסים שישתתפו בקרב וכן הלאה, וגם לסוריה יש מספרים לא מבוטלים. קודם כל, מה המצב בגמר היום הזה? ברמת הגולן אולי פה ושם חדרו מספר טנקים סוריים אל מעבר לקו שלנו, ואולי גם השיגו בעמדה זו או אחרת הישגים של כיבוש עמדה שלנו. לא כיבושים משמעותיים. כלומר, אינני חושב שמה שהם השיגו במשך היום, חצי היום הזה, תהיה לו השפעה משמעותית על הקרב על רמת הגולן. המטרה הסורית היא לכבוש את רמת הגולן, והם ריכזו כוחות לשם כך ורוצים לעשות את זה בלילה, יום ועוד יום, במשך זמן שיוכלו. אף אחד מהמשקים שלנו לא נפגע. נשים וילדים פונו, אנחנו ערוכים לא במקסימום הכוחות שלנו, וידוע לציבור שהיום התחלנו לגייס את המילואים, ורק כאשר המילואים על ציודם יגיעו לחזית, גם לקו הזה, לקו של רמת הגולן, נהיה במלוא עוצמתנו. ובכן היום הזה עבר בפתיחה הזאת, ואפשר לומר למרות שהיו לנו מספר אבידות והיפגעויות פה ושם, המצב ברמת הגולן באופן יחסי מניח את הדעת, לפחות את דעתי. בסיני, בתעלה, היו כוחות מצריים יותר רבים, ושם הבעיה היא אהרת מיסודה; זהו שטח גדול, המדבר גדול, תעלת סואץ היא ארוכה, ואין שום אפשרות בשום אופן, לשמור לא רק על כל מטר, אלא גם על כל קילומטר ולראות מה נעשה שם, אלא לאחר שמתחולל בו הקרב. לזה אני רוצה להוסיף עוד שני נתונים, כדי להבין את הבעיה ולהבין גם את הדרך שאנחנו מתכוונים ויכולים לטפל בבעיה. לנו יש שתי שאלות: האחת היא, שאנחנו רוצים לקיים חיי שלום בארץ, ולכן איננו מחזיקים את הקוים — במידה שמדובר על קוים רחוקים כמו קו התעלה, שאינם שומרים על ישובים — איננו מחזיקים אותם במספר רב של אנשים, כי אחרת היינו משבשים את חיי השלום בארץ במשך כל השנים. ושנית, וזה ספציפי למה שהתחולל היום, לא רצינו לפתוח במלחמת מנע, לא רצינו להימצא במצב שייאמר שאנחנו פתחנו במלחמה, ולכן לא פתחנו במלחמה. יתכן שאילו פתחנו במלחמה היינו נמצאים עכשיו בצד השני של תעלת-סואץ; היות והם פתחו במלחמה הם הצליחו במקומות מסוימים לעבור את התעלה, ואני מניח שבחסות הלילה יוכלו גם לעבור באלה ובעוד מקומות שיסדרו להם מעברים וגשרים או משהו אחר, יוכלו להעביר ציוד נוסף ואנשים נוספים עד מחר בבוקר. אנחנו צריכים להיות מוכנים למצב הזה למחר. כלומר, הדרך באופן יסודי למנוע מצב כזה היא, ראשית, להחזיק מספר רב מאוד של חיילים משך שנים על שנים ושנית, בכל פעם שאנחנו חושבים שהם מתכוונים לפתוח במלחמה — להקדים את זה במלחמת מנע. את המגבלות של צעד כזה אני מניח שהציבור יודע, והפעם נזהרנו מזה, לא רצינו כמשהו להקדים גם כאשר חשבנו שהם עומדים להתקיף, ואכן הם תקפו. כאמור, ב־13.50.

אנחנו מרשים לעצמנו לנהוג במדיניות הזאת, משום שאנחנו מניחים, ואני חושב שבצדק, כי בסופו של דבר גם בדרך הזאת בסיני נוכל להכות אותם שוק על ירך. המדבר גדול וסיני רחוקה; אילו זה היה בעמק הירדן, או אילו היה זה בקוים של לפני מלחמת ששת-הימים, 25 ק"מ מנתניה או לטרון והמרחק שלה מלוד, בוודאי לא היינו נוהגים כך. אבל המדבר, ברוך השם, גדול ורחוק מאתנו, ואנחנו נכניס אליו את כל הציוד והאנשים שאנחנו צריכים, לא על-ידי החזקתם 6 שנים, אלא על-ידי גיוס מילואים ברגע שאנחנו בטוחים שהמלחמה אכן תפרוץ, כשם שעשינו זאת הבוקר, והקרב שם ינוע במדבר הנה ושם, ולי אין ספק שהוא ייגמר בגמר חתימה טובה. אבל באורח הזה שנהגנו, לא לפתוח במלחמת מנע ולא להחזיק אנשים רבים — ישנה תקופת מעבר, שאנחנו נמצאים בה, בין פתיחת המלחמה על-ידי הצד השני, והיינו מוכנים לדבר הזה, לאותו מועד שבו נגיע במלוא כוחותינו לשם, והמועד הזה איננו רחוק. ואנחנו צריכים לדעת להיות מוכנים לתקופת המעבר